

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців
„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

15 травня 2014 року
м. Рівне

ББК 72
УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали VII Міжнародної науково–
практичної конференції студентів та молодих
науковців. Частина 1. Психолого-педагогічний
напрям. - Рівне: РВВ РДГУ.- 2014.- 196 с.**

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ– голова оргкомітету;**
- Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – заступник голови оргкомітету;**
- Батишкіна Юлія Валеріївна – кандидат технічних наук, доцент– заступник голови оргкомітету;**
- Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор;**
- Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор;**
- Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор;**
- Петрівський Ярослав Борисович – доктор технічних наук, професор;**
- Сяський Андрій Олексійович – доктор технічних наук, професор;**
- Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Галуха Любов Юріївна – кандидат історичних наук, доцент;**
- Дичківська Ілона Миколаївна – кандидат педагогічних наук, професор;**
- Мельник Віра Йосипівна– кандидат географічних наук, доцент;**
- Мороз Ігор Петрович – кандидат технічних наук, доцент;**
- Павлова Наталія Степанівна– кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Сілкова Галина Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Ставицька Олена Григорівна – кандидат психологічних наук, доцент;**
- Суржук Тетяна Борисівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Черніговець Тетяна Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент;**
- Черній Алла Леонідівна – кандидат політичних наук, доцент;**
- Хижнякова Надія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент.**

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 25.04.2014 р.)

ВИХОВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ В СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ДОШКІЛЬНОГО ДИТИНСТВА*Пастернак І. Д., магістрант***Дичківська І. М., кандидат педагогічних наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет**

Соціальне середовище як постійне джерело поповнення особистого досвіду, знань є тим об'єктивним чинником, що визначає спрямованість життєвих потреб, інтересів, цінностей, реальну поведінку особистості, процес її самовизначення й самореалізації. На сучасному етапі розвитку суспільства механізми взаємодії молодшої особистості й соціального середовища порушуються дедалі частіше, що призводить до виникнення нових небезпек для життя і здоров'я дитини в перші роки життя. Проте важливо усвідомити, що дитину не можна повністю відмежувати від соціального середовища. Дитина, взаємодіючи з соціальним середовищем, соціалізується, що супроводжується нагромадженням її соціального досвіду, моральних орієнтирів, цінностей, стереотипів поведінки. Віддаючи належну роль впливу на соціалізацію дитини дошкільного віку макросередовищу та мезосередовищу, необхідно зазначити, що найбільший соціалізуючий вплив на особистість має мікросередовище сім'ї та дошкільного навчального закладу.

Проблема виховання безпечної поведінки дітей дошкільного віку пов'язана з такими віковими особливостями їх розвитку, як підвищена рухова активність, цікавість, повна довіра до всіх і всього, що їх оточує, безпосередність, відсутність відчуття небезпеки, яке не розвивається у дітей майже до дошкільного віку, емоційність, наслідуваність. Малюки дошкільного віку дуже допитливі. І це не дивно, адже перед ними розкривається новий, цікавий, незнайомий світ людських стосунків та предметного довкілля. Ураховуючи ту обставину, що дорослі не можуть фізично постійно опікувати свою дитину й відгороджувати її від небезпек, перед ними стоїть завдання навчити малюка захищати себе самостійно: сформувати навички безпечної поведінки. Отже, можна зробити висновок, що дитина при взаємодії з соціальним середовищем не тільки набуває особистісних рис повноправного члена суспільства, а й постійно перебуває в ситуації потенційної чи реальної небезпеки. Розуміючи, що проблема виховання безпечної поведінки дітей в соціальному середовищі багатоконпонентна і різнопланова, ми спробували обмежити коло питань, зосередивши свою увагу саме на проблемі виховання безпечної поведінки дошкільників в системі "дитина – рідні – знайомі – чужі люди".

Відтак у ранньому віці вироблення умовних рефлексів на небезпечну ситуацію є необхідним етапом формування безпечної поведінки дітей дошкільного віку. У період раннього дитинства в дітей відпрацьовується алгоритм елементарних дій у небезпечних ситуаціях (не чіпати, не куштувати, не вмикати), що стають підґрунтям безпечної поведінки в соціальному середовищі в дошкільному періоді дитинства малюків.

Таким чином, процес оволодіння дитиною необхідними знаннями й уміннями, що забезпечують змістовну й безпечну життєдіяльність, починається з раннього віку в колі батьків. У 2 – 3 роки відбувається перший цикл ознайомлення дитини з правилами безпечної поведінки. За визначенням О. Богінч, дитина в цьому віці вже починає розуміти вмотивовану заборону тих чи інших дій, засвоює доцільність виконання культурно-гігієнічних норм. Слід зазначити, що в період раннього дитинства мотивом виконання норм безпечної поведінки, які пропонує дорослий малюкові, є його намагання зберегти приязні стосунки зі значимою для нього людиною.

У середньому дошкільному віці виховання безпечної поведінки має спиратися на те, що дитина хоче забезпечити собі авторитет в очах дорослих і отримати схвалення. Водночас, треба наголосити на парадоксі дитячої свідомості, виділений О. Коберником: "Діти хочуть підкорятися батькам, але їм потрібно, щоб ті заслужили на це право, що досягається щоденною атмосферою любові, вимогливості, а також додержанням непорушності певних меж, які гарантують захищеність дитини й силу батьківського авторитету та прав кожного з них" [2, с. 11]. Отже, у середньому дошкільному віці дитина у своїй поведінці керується встановленим дорослим порядком і фіксованими правилами поведінки.

Вікові новоутворення старшого дошкільного віку сприяють інтенсивному розвитку свідомості дитини: її знань, уявлень про світ, переживань, ставлень до себе та людей, що створює передумови для виховання безпечної поведінки в соціумі. Якщо у дитини п'яти років ще не достатньо сформоване суб'єктивне ставлення до соціальних цінностей, то в шість років дитина розуміє соціальні зв'язки, уміє оцінювати поведінку дітей і дорослих

Дошкільник у старшому дошкільному віці у своїй поведінці починає орієнтуватися на внутрішню систему власних соціальних норм, принципів, суджень. Словом, відбувається перенесення або інтеріоризація зовнішніх соціальних норм у внутрішні спонуки й дитина здатна усвідомлювати соціальні норми, вміє визначати самостійно їх доцільність і корисність для свого життя і здоров'я. У дітей старшого дошкільного віку, як зазначає О. Кононко, відбувається утворення "внутрішнього контролю дитячої поведінки" [3, с. 105]. У ході цього складного процесу механізми зовнішнього соціального контролю перетворюються на внутрішні регулятори індивідуальної свідомості і поведінки. Вирішальна роль у формуванні поведінки дитини належить системі мотивів, які спонукають особистість до тих чи інших дій. У разі виконання правил безпечної поведінки дитина отримує від дорослих позитивне підкріплення своєї поведінки. Узагальнення й закріплення позитивних емоційних переживань і прагнень викликає потребу в дитини поводитися так, як вимагає засвоєна норма поведінки. Отже, утворення звичних форм поведінки є процесом перетворення зовнішнього у внутрішнє.

У старшому дошкільному віці, як зазначає О. Кононко, дитина починає розуміти свої права й обов'язки, місце серед людей, учиться відстоювати "особистий простір" та диференціювати рідних, знайомих, незнайомих людей за ознаками спорідненості, прихильності [3]. На основі виробленого дорослими почуття соціальної дистанції у стосунках з близькими й чужими, приємними, і неприємними, агресивними людьми дитина дошкільного віку вже здатна визначати певні межі припустимої безпечної поведінки в соціальному середовищі (унікати конфліктів та вирішувати їх за допомогою компромісних рішень, ввічливо та обережно спілкуватися з незнайомцями з дозволу дорослих, звертатися у непередбачуваних ситуаціях до людей на робочих місцях (продавців, міліціонерів) або телефонувати в екстрені служби, вміти надавати собі елементарну самопомогу в разі поранення, поганого

самопочуття чи психічного напруження, дотримуватися норм здоров'язберігаючої поведінки, обирати безпечне місце для ігор з однолітками, коректно припиняти спілкування з неприємною людиною, чинити опір агресивним діям однолітків і дорослих, не допускати агресивний дій до інших, стримуватися від імпульсивних дій у ситуаціях спокусу).

Тобто дитина вже в дошкільному віці здатна регулювати свою поведінку й виражати своє ставлення до соціального середовища.

Старший дошкільний вік вважається сенситивним періодом для формування механізмів емоційної регуляції поведінки та діяльності. Звідси можна дійти висновку, що знання, які не ґрунтуються на моральних почуттях, мають формальний характер, а відтак не спонукають дитину до безпечної поведінки. Адже дитина має передбачити наслідки своєї поведінки і вміти задалегідь пережити задоволення від схвалення дорослими безпечної поведінки або ж відчувати сором від засудження небезпечної поведінки. Таке емоційне передчуття має вирішальне значення при формуванні в дошкільника безпечної поведінки в соціальному середовищі. "Водночас дошкільникам притаманне обмежене розуміння фізичних і емоційних відчуттів інших людей. Дитина робить боляче іншим, оскільки ще не в змозі ідентифікувати свої почуття з почуттями інших. Однак у старшому дошкільному віці таке розуміння розвивається, і дитина часто захищає людину, яка постраждала або захворіла," – підкреслює О. Вашак [1, с. 313]. Отже, розширення знань дитини про небезпечність соціального середовища має відбуватися не лише на інформаційному рівні, а й заціпати емоційно-чуттєву й поведінкову сфери особистості.

У старшому дошкільному віці відбуваються прогресивні зміни й у вольовій сфері дітей. Малюки вчаться володіти своїми емоціями й поведінкою, намагаються відволіктися від спокуси, що може бути небезпечною. У колі найближчого оточення під впливом педагогів дитина починає пізнавати "науку життя" та усвідомлювати, як вказував Е. Еріксон, що "зовнішні обставини, навіть найбільш несприятливі, мають сприйматися нею як своєрідна перевірка на витривалість і долатися за рахунок енергії, що виробляється особистістю в конфліктах із життям". Отже, соціальні норми безпечного співжиття обов'язково мають засвоюватися дитиною як прийнятні, справедливі й доцільні, корисні і пов'язуватися у свідомості дитини з її почуттями, інтересами, мотивами, переконаннями, самооцінкою та волею. Тільки за такої умови знання дитини про норми безпечної поведінки перетворюватимуться на внутрішню потребу і мотив та реалізовуватимуться в її поведінці.

Водночас на процес виховання безпечної поведінки дітей у соціальному середовищі, на нашу думку, неабиякий вплив має психологічний клімат найближчого оточення: стиль взаємовідносин у сім'ї та в дошкільному навчальному закладі, забезпечення психологічного комфорту дитини у найближчому оточенні, ставлення дорослих до самої дитини.

Забезпечення сприятливого психологічного клімату в умовах дошкільного навчального закладу, що характеризується довірливим ставленням до дитини, створює в дитини відчуття захищеності і безпеки, сприяє підвищенню самооцінки особистості. На думку О. Коберника, "навчальний заклад повинен стати школою гуманізму, в якій вихованець стане центром навчально-виховного процесу з його складним світом думок, головною цінністю, суб'єктом життя"[2, с. 4]. Таким чином, у дошкільний період з'являються необхідні та достатні передумови для того, щоб спільними зусиллями батьків, вихователів розпочати навчання дітей одній з найголовніших наук життя – науці самозбереження.

Список використаних джерел

1. Вашак О. О Сім'я як осередок виховання у дітей екологічно безпечної поведінки / О. О. Вашак // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. – Київ, 2006. – Вип. 9. – С. 310–316.
2. Коберник О. М. Школа і сім'я : Грані співпраці : навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. М.Коберник, Л. К. Мотрич – 2-е вид. переробл. і доповн. – Умань : РВЦ "Софія", 2008. – 200 с.
3. Кононко О. Л. Соціально-емоційний розвиток особистості (в дошкільному дитинстві) : навч. посіб. [для вищ. навч. закладів] / О. Л. Кононко. – К. : Освіта, 1998. – 225 с.

РОЛЬ КУРСУ «ОСНОВИ ІНТЕРНЕТ» У ФОРМУВАННІ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ПРЕДМЕТНІЙ ОБЛАСТІ

Петренко С.В., аспірант

Рівненський державний гуманітарний університет

З появою Інтернет у світі з'явилась низка елементів, які дотичні не лише до самого поняття, а й до проблеми в цілому. Розвиток усієї галузі відбувається з неймовірною швидкістю. Адже наявність служб та різноманітність сервісів в мережі для вирішення будь-яких задач стрімко зростає і стає невід'ємною складовою не лише повсякденного життя, а й тісно інтегрується в сферу бізнесу.

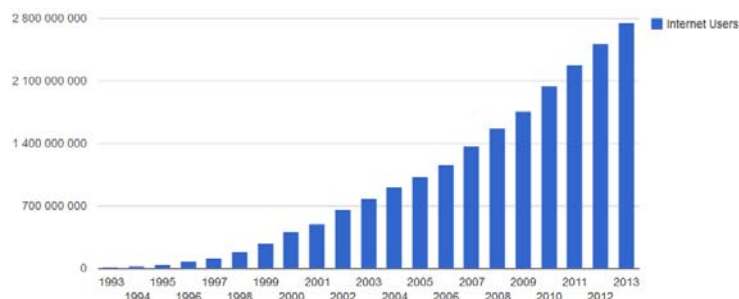

Рис. 1. Динаміка зростання користувачів Інтернет у світі.

ЗМІСТ

Молодий педагог

Баліка Л. М. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ ІНТЕРЕСУ ДО ЧИТАННЯ У ШКОЛЯРІВ (60-80 РР. XX СТ.).....	3
Банацький О. І., Галатюк Ю. М. ВИВЧЕННЯ ЗАКОНІВ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ У ФОРМІ НАВЧАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	4
Баско Н. О., Бричок С. Б. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕМПАТІЙНОСТІ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІСЦІ ..	6
Бігузас М. Й., Яковичина Т.В. ТЕАТРАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПЕДАГОГА	8
Близнюк А.О., Пальчевський С.С. АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ТРУДОВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	9
Бурчик Ю.В., Боровець О.В. ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА СТРАТЕГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	11
Василіук А., Кирильчук Ю.В. ЕКОНОМІЧНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ	12
Веремчук Ю. В., Павлюк Т. О. ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР	14
Гайдиш Є. О., Дичківська І.М. ПІДГОТОВКА ДІТЕЙ ДО ШКОЛИ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ	15
Галатюк М. Ю. ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОГО ДОСВІДУ МОДЕЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТРУКТУРІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ПРЕДМЕТІВ.....	17
Галатюк Т.Ю. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ЕКСПЕРИМЕНТАТОРСЬКОГО КОМПОНЕНТА ПРЕДМЕТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	19
Гамза А. В., Коваль Г. П. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ МОВНИХ І МОВЛЕННСВИХ ЗНАНЬ І УМІНЬ УЧНІВ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	20
Генсіцька-Антонюк Н. О. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТЕОРІЇ ПІДРУЧНИКА ТА ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ДИДАКТИЧНИХ ЗАСАД СТВОРЕННЯ ПІДРУЧНИКІВ З МАТЕМАТИКИ	22
Глова І.В., Дупак Н.В. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ І СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА	24
Гнедко Н.М. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ ВІРТУАЛЬНОЇ НАОЧНОСТІ	25
Головачик Ю.С. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	27
Гречин О.М., Яковичина Т.В. ОПОРА НА ЖИТТЄВИЙ ДОСВІД – ОСНОВА ГУМАНІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ М.І.ПИРОГОВА	28
Гринда І.П., Гринькова Н.М. ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	30
Гринькова Н.М. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ВИХОВАНOSTІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ..	32
Гриценко Я.Г., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ ПСИХОДІАГНОСТИКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕТОДИК	34
Дмитрів М.В., Твердохліб І.А. ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТІ	35
Дорогій О. А., Поніманська Т. І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СІМ'Ї У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ..	37
Дякевич К.І., Шевців З.М. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ УЧИТЕЛЕМ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	39
Жохова М.І., Козіцька О.А. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ..	39
Завадська К., Павлюк Т.О. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	40
Закалевіч Ю.О., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ АДЕКВАТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ	41
Зубок М.О., Давнюк С.В. ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ГРАМАТИКИ В МОЛОДШИХ КЛАСАХ	43
Качинська Ю. О., Степанова О. І. УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ МОРАЛЬНО – ЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	45
Клімук Л.М., Давнюк С.В. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	47
Ковальчук Д. В., Поліщук Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЗНАНЬ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	48
Колоднюк Т. Ю., Горобаха Н. М. ВИКОРИСТАННЯ ПІЗНАВАЛЬНИХ КНИГ ПРО ПРИРОДУ У ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	50
Колосніченко Т. О., Дичківська І. М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	52
Кононець А.В., Лісова С. В. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 9 КЛАСУ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ВИШИТИХ ВИРОБІВ НА ТРАДИЦІЯХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ	53
Кот Ю. І., Косарева О.І. ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ СВІТУ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	55
Котляй Т.О., Юсенко А.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ПАДІННЯ АКТИВНОСТІ УЧНІВ НА ПРОТЯЗІ ДОБИ ТА УРОКУ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ.....	57

Красовська О. Л., Галатюк Ю. М. ДОМАШНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ФІЗИКИ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ ШКОЛІ	58
Кутянська С. І., Давнюк С.В. РОЗВИТОК ТЕКСТОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	60
Лапкевич Л.В., Яковичина Т.В. СУТНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРОСВІТИ СУЧАСНИХ БАТЬКІВ	61
Латинник Ю.Б., Козлюк О. А. ФОРМУВАННЯ У СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДРУГОЇ (АНГЛІЙСЬКОЇ) МОВИ	63
Левандовська А.М., Поніманська Т.І. ВИКОРИСТАННЯ ГРИ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	64
Лютко Т.Г., Косарева О.І. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОШКІЛЬНИКІВ ... 66	66
Магрело О. К., Юсенко А. С. ТИПОВІ ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ	68
Макаревич І.О., Крайчук О. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИКИ В ПРОФІЛЬНИХ КЛАСАХ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	69
Максимчук М.Є., Гринькова Н.М. ДО ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ... 71	71
Малькова І.Я., Яковичина Т.В. ПОНЯТТЯ “КОМПЕТЕНЦІЯ” І “КОМПЕТЕНТНІСТЬ” У ТЕОРІЇ ОСВІТИ	73
Маркевич І. О., Юсенко А. С. САНИТАРНО-ГІГІЄНИЧНІ ВИМОГИ ДО НАВЧАЛЬНИХ КАБІНЕТІВ МАТЕМАТИКИ	75
Миронюк О.В., Юсенко А. С. РИЗИКИ ТРАВМУВАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	76
Мігалі С. О., Сингаївський Д.В., Трофімчук В. М. ГРАФІЧНІ ЗАДАЧІ – ВАЖЛИВИЙ ЗАСІБ РОЗВИТКУТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ	78
Мокрик Л.Ф., Маліновська Н.В. АУДІОВАННЯ ЯК ВИД НАВЧАЛЬНО-МОВЛЕННЄВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ	79
Момоток Т. В., Іванова Л. І. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ САМОСТІЙНОСТІ НА УРОКАХ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	80
Морозова Т. П. СТУДЕНТСЬКИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КЛУБ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	82
Научук К.Я., Лісова С. В. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ (ТЕХНОЛОГІЙ)	85
Никонюк І.Л., Яковичина Т.В. РОЗВИВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ, ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННІ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ ВНЗ	86
Нітовський І.В., Лесняк Н. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	88
Ободяньський О. В., Фещук Ю. В. РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ (ДЕРЕВООБРОБКА) З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ МОДЕЛЮВАННЯ	90
Осовська О.В., Шевчук О.А. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЩОДО ЇХНЬОЇ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	92
Остапчук Н. О. РОЗКРИТТЯ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ ДИТИНИ У ОСОБИСТІСНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ СПІЛКУВАННІ	94
Павловська І. Ю. Янцур Л. А. ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК БАЗОВОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	95
Павловська В.В., Петренко О.Б. ДО ПИТАННЯ ІСТОРІЇ ГЕНДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА	96
Пасічник К. В, Поніманська Т.І. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	98
Пастернак І. Д., Дичківська І. М. ВИХОВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ В СОЦІАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА РІЗНИХ ЕТАПАХ ДОШКІЛЬНОГО ДИТИНСТВА	100
Петренко С.В. РОЛЬ КУРСУ «ОСНОВИ ІНТЕРНЕТ» У ФОРМУВАННІ ІКТ-КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У ПРЕДМЕТНІЙ ОБЛАСТІ	101
Петришина С.В., Колупаєва Т.Є. ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛИ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	102
Петрук І. А., Лесняк Н.В. ІГРОВІ ЗАСОБИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	104
Пікалова М. В., Михайліченко М.В. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВНОЇ ІННОВАЦІЇ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	105
Поліщук Л.В., Давнюк С.В. МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ У РОБОТІ НАД ТЕКСТОМ	107
Поліщук К. Л., Янцур М.С. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОСВІТИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ («КУЛІНАРІЯ») З ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	109
Полюхович Н.В. MS EXCEL ЯК БАЗОВИЙ ПРОГРАМНИЙ ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ЕКОНОМІКИ ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ФАХОВОГО СПРЯМУВАННЯ	110
Придок А.М., Юсенко А.С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ РОБОТИ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ ТА КОРИСТУВАЧІВ ПК З ТОЧКИ ЗОРУ ОХОРОНИ ПРАЦІ	112
Рабченко Н. А., Юсенко А. С. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРАЦІ І ВІДПОЧИНКУ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ	113
Радкевич Б.В., Косарева О. І. ФОРМУВАННЯ ЧАСОВОГО АСПЕКТУ ОБРАЗУ-Я У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	115

Радченко К.В., Кристопчук Т. Є. РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	117
Ражик Г.В., Шевчук Т.Б. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВИХ УМІНЬ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	118
Раїмова А.Ш., Яковичина Т.В. ЕТИКА ВЧИТЕЛЯ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ ТАКТ	120
Ревюк Н. С., Коваль Г.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВУКОВОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛУ «ЗВУКИ І БУКВИ»	121
Ройко С. В., Павлюк Т.О. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	123
Романюк І.В., Горобаха Н. М. ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ НА РОЗВИТОК МОРАЛЬНИХ ПОЧУТТІВ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	124
Романюк А. А. СПЕЦИФІКА ТА СТРУКТУРА УРОКУ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	126
Саковець М.В., Іванова Л. І. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	129
Секач А.А., Дубинина Д.Н. КОМУНІКАТИВНОЕ РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ РЕБЕНКА В УСЛОВИЯХ БЛИЗКОРОДСТВЕННОГО РУССКО-БЕЛОРУССКОГО ДВУЯЗЫЧИЯ	131
Сирота О.В., Яковичина Т.В. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	133
Сиротюк В.О., Павлюк Т. О. ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИЧОК КЮІЗЕНЕРА ДЛЯ НАВЧАННЯ ЛІЧБИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	135
Сокальська О. В., Морозова Т.П. ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І РІВНЯ АКРЕДИТАЦІЇ	136
Стахова І. А., Тарасенко Г. С. АКМЕОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ	138
Стельмашук Ж.Г. СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ЧИННИКИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У РАДЯНСЬКІЙ ШКОЛІ (1943-1954 рр.)	140
Степчук Н. В., Кристопчук Т. Є. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАВДАНЬ ОСВІТНЬОЇ ЛІНІЇ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ» НА ІНТЕГРОВАНИХ ЗАНЯТТЯХ У ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	142
Стреха Т. Н., Стреха Е. А. КИТАЙСКИЕ ПОСЛОВИЦЫ И ПОГОВОРКИ О ТРУДЕ И ТРУДОВОМ ВОСПИТАНИИ	143
Тимошук О.С. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРАЦЕОХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	144
Ткач А. М., Коваль Г.П. ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ (НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА)	145
Томчук Н. В., Швидків М. Л. ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ВАЛЕРІЯ ВИСОТСЬКОГО В ПРАКТИЦІ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ	147
Уніч В. В., Гудовсек О. А. КРЕДИТНО-МОДУЛЬНЕ НАВЧАННЯ У ВНЗ	149
Холенкова Ю. О., Малиновська Н.В. ВПЛИВ КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	151
Цесар В.Р., Малиновська Н. В. РОЗВИТОК ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	152
Цетнар І. П., Тарасенко Г. С. ДОРОСЛИЙ ЯК ЧИННИК СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	153
Чаплигіна Л.Р., Шевців З.М. ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ	155
Чернякович С., Горбатова Е.В. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ПРИЕМОВ В ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДЕТЕЙ СТАРШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	157
Чорнобай О. Ю., Тарасенко Г. С. НАСТУПНІСТЬ У ТВОРЧОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	158
Шварц Н. В., Дупак Н.В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ІНТЕРНЕТ-ПРОСТОРІ	160
Шекель Н. М., Середюк Л. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ В СТАРШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ	161
Шило С.В., Твердохліб І.А. ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	164
Шилюк М. О., Сингаївський Д. В. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	165
Шпичак І. П. ЗАСТОСУВАННЯ ПСИХОАНАЛІТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ДИТЯЧОМУ БУДИНКУ-ЛАБОРАТОРІЇ «МІЖНАРОДНА СОЛІДАРНІСТЬ» (1921-1925 РР.)	166
Шроль Т.С., Павлова Н.С. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	168
Шумська О. О., Карпенчук С.Г. ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО	170
Ярмусь І. В., Янцур Л.А. ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТАРШИХ ДОШКІЛЬНИКІВ У ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	171

Молодий психолог

Бірук Г. О., Рудюк О.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТВОРЧОЇ САМОАКТУАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ.....	173
Варійчук З. В., Петренко О.Б. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ОВС З РІЗНИМ ПРОФЕСІЙНИМ СТАЖЕМ.....	173
Вус Т. В., Шевчук О. А. ВПЛИВ НА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮДИНИ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТА ФІЗИЧНИХ НЕБЕЗПЕК.....	174
Гошовська Н. В. МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ КЕРІВНИКА ПТНЗ ІЗ ПСИХОЛОГІЧНОЮ СЛУЖБОЮ.....	177
Дубенська В. В., Гринькова Н.М. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА СІМ'Ї.....	179
Кочубей О.С., Михальчук Н. О. ПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТУДЕНТІВ (МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ) ЯК СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	181
Логвинчук Г., Ямницький В.М. ЕКСПЕРЕМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ.....	183
Мирончук І. В., Руденко Н.М. АНАЛІЗ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЧИННИКІВ ШКІЛЬНОЇ НЕУСПІШНОСТІ УЧНІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	184
Новік Л.О., Ямницький В.М. ВИКЛАДАЧ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ СТУДЕНТА.....	186
Петрова Т. О., Юрчук М. В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	188
Смулка І. П., Сяський А.О. ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ В ОХОРОНІ ПРАЦІ. ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ.....	189
Тищенко І. А. ПОНЯТТЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У РУСЛІ ВІКОВИХ ТА ГЕНДЕРНИХ АСПЕКТІВ.....	190